

DIRVA

Nr. 93

Rugpiūtis-August 14, 1963

Cleveland, Ohio

Chruščiovo kiniškas gambitas

BIJODAMAS KINŲ NIKITA CHRUŠČIOVAS VIRTŲ TIKRU TAIKOS BALANDŽIU! — TAIP NORIMA TIKĖTI VAKARUOSE, UŽMIRŠTANT, KAD TAS PATS CHRUŠČIOVAS NUO 1961 METŲ VEDĖ SISTEMATINGĄ PROPAGANDĄ, VAIZDUOJANČIĄ KINŲ KARO KURSTYMĄ. — IŠ TIKRO GI VISI KARINGI POSAKIAI YRA KILĘ IŠ PATIES KREMLIAUS, O NE IŠ PEKINO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Valstybės Sekretorius Dean Rusk Sovietų Sąjungoje gavo įspūdį, jog Chruščiovas taip yra susirūpinęs 'ideologiniais' kivirčiais su kinų komunistais, kad šiuo metu visai nenori viršūnių (summit) konferencijos, kurias jis, kaip žinia, labai mėgsta. Atrodo, kad taikos balandėlis Nikita Sergejevičius tik dabar praregėjo, įžiūrėjo koks pavojus jam gresia iš kiniečių masių! Bet toks įspūdis nėra teisingas. Čia pravartu prisiminti patarlę, kad velnias nėra toks baisus kaip jį paišo. O Nikita baisaus velnio kaukė ant kiniečių komunistų veido paišo jau ne nuo šiandien.

Tiesa, teoriškai galvojant labai lengva įžiūrėti interesų skirtumą tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos. Praktiškai tačiau visos žinios apie sovietų-kinų nesutarimus dėl ideologijos, apie tai, kad kinai nori atominioaro, kilo iš... sovietų šaltinių. Bene pirmas laikraštiniškas, kuris paskelbė, kad kinai sovietus kursto į

karą, buvo britų sovietologas Edward Crankshaw. 1961 m. vasario mėn. jis paskelbė gavęs sovietų slapto dokumentą, iš kurio aiškėja, kad kinai atominį karą laiko neišvengiamu.

Už poros mėnesių kifas sovietologas, britų publicistas ir Trockio biografas Issac Deutscher, jau paskelbė, kad kinai įkalbinėja sovietus pradėti preventyvinį karą. Ir jo žinių šaltiniu buvo slapti komunistų dokumentai, patekę į jo rankas.

Kai su tokia teze visi apsiprato ir ją pradėjo skaityti įrodytu faktu, Italijos komunistų dienraščio 'L'Unita' Maskvos korespondentas Giuseppe Boffa 1963 balandžio mėn. paskelbė, kad neo-stalinistai spaudžia Chruščiovą susitaikyti su Mao ir pradėti griežtesnę politiką prieš Vakarus.

Būdinga, kad visos trys žinios kilo iš sovietinių šaltinių ir nereikia būti dideliu sovietologu, kad atsiminus, jog sovietai savo paslapčių ir slaptų dokumentų nepla-

tina, o jei jie tai daro, tai turbūt turi atitinkamą tikslą.

Pagalčiau ta kampanija pasiekė savo kulminacinį punktą. Liepos 14 d. bolševikų partijos CK paskelbė atsišaukimą "I visus Sovietų Sąjungos komunistus", kuriame smarkiai buvo užpulti Kinijos komunistai. Iš tikro tas atsišaukimas nukreiptas ne į 'visus komunistus', bet daugiau į Washingtoną. Tai buvo ryšių su Kinijos komunistais nutraukimo demonstracija ar tikriau vaidinimas.

I kinų komunistų vadų lūpas buvo įdėtas teigimas, kad atominio karo pavojus nėra baigus. Girdi, jei atominės bombos ir išžudys 300 milijonų kiniečių, jų ir po to dar pakaks pasauliui užvaldyti. Kai daugiau skeptiškai nusiteikę sovietologai pradėjo ieškoti, kas iš tikro taip pasakė, jie rado, kad pats Chruščiovas 1961 m. liepos 8 d. pareiškė:

"Po to (po atominio karo) žmonija vieną kartą ant visados išnaikins santvarką (suprask kapitalizmą), kuri veda prie užkariavimų". O apie 300 milijonų žmonių auką kalbėjo ne patys komunistai, o Jugoslavijos Tito, kuris pagal New York (Nukelta 1 psl.)

KONGO ŠAUKIASI... BELGŲ PAGALBOS

Kongo, naujos Afrikos valstybės, valdovai šaukiasi buvusių kolonijalistų pagalbos... Premjeras Adoula, vizituodamas Europą, išsiderėjo, kad belgai dengs dalį Kongo biudžeto nedatkliaus, siųs daugiau techninių patarėjų ir kitais būdais padės Leopoldvillės vyriausybės sunkumams nugalėti.

Jau dabar Kongo dirba virš 2000 technikų ir mokytojų. JTO pagalba žmonėms siekia vos 700.

Belgai ir sako, kad jie peranksti apleidę Kongo, nes paruošti savarankiškam valdymuisi reikėjo dar 5 metų. Gi rimtesni kongoliečiai sako, kad nors per trejus metus ir išmokta nemažai, bet toji patirtis sakanti, jog dar reikia, kad belgai sugrįžtų... "Laimė, jie supranta mūsų šauksmą".

Praeitą savaitgalį, rugpiūčio 8-11 d. Clevelande įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pildomosios tarybos narių pasitarimas su Clevelando ir kitų apylinkių SLA kuopų valdybomis ir veikėjais aptariant Naujos Aušros vaju, organizacijos plėtimo ir naujų narių įrašymo į SLA reikalus. Ta proga Clevelande buvo įsteigta nauja SLA moterų kuopa. Nuotraukoje: SLA centro valdybos sekretorė Bronė Pivaronenė ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis, dalyvavę pasitarimuose, šypsosi patenkinti pasitarimo rezultatais.

J. Carlos nuotrauka

BRAZILIJOS PAŠTO TARNYBA NEPATIKIMA

JURGIS ŠATORIUS, Dirvos spec. korespondentas Brazilijoje

Tikiu, kad šiuo rašiniu nors šiek tiek pasitarnausiu laikraščio skaitytojams, su pažindindamas juos su Brazilijos pašto tarnyba. Mat, čia anglų kalba išeinąs Brazil Herald savo liepos 28 d. laidoje įdėjo vedamąjį, "Dar apie korespondencijos pažeidimą", kurio įdomesnes ištraukas čia cituosiu.

"Mūsų birželio 16 d. straipsnis apie korespondencijos pažeidžiamumą rado labai platų atgarsį visuomenėje. Mes esame gavę papildomų įrodymų apie nenormalumus šioje srityje. Šiame straipsnyje cituosime tris laiškus. Pirmasis laiškas yra žinomo bankininko, kuris atsiuntė iškarpa iš brazilų finansinio biuletenio Buletin Cambial Konfidencialiai. Nors nėra oficialiai patvirtinta, bet yra vykdoma laišku, ateinančių iš užsienių, cenzūra. Daug asmenų ir firmų gaus laiškus su aiškiomis pažeidimo žymėmis. Nors tai gal ir nėra įsakytas išaukštesnės vyriausybės, tačiau

tai yra vykdoma neatsižvelgiant į jokių įstatymus". Viena ponija iš Niteroi, iš anapus Guanabaro įlankos, rašo: "Jūs sakote, kad tik laišškai iš JAV yra pažeidžiami; tačiau aš galiu Jus patikinti, kad laišškai gausiami iš Kanados, Anglijos ir net gi iš kitų Brazilijos miestų yra pažeidžiami. Apie tai privalėtų būti pranešta visoms angliškai kalbančioms užsienio atstovyboms Brazilijoje". Šios rašytojos nuomone, kai kurie Brazilijos paštų tarnautojai galvoja, jog visi š. Amerikos gyventojai yra apsikrovę doleriais.

Visų šių laišku rekordą "sumušą" šis laiškas: "Čia Jums prisiunčiu Rio de Janeiro arkivyskupo Dom Helder Camara pakvitavimą apie (1961. VIII. 1) jo gautus 100,000,— kruzeirų. Mes pasiuntėme arkivyskui šią auką atsiliepdami į

laikraščio O Globo straipsnį, prašantį paaukoti katalikų akcijai, siunčiant pinigų Banco da Providencia. Mudu su žmona nutarėme pagelbėti: išrašėme vardinį Dom Helder čekį ir pasiuntėme registruotu paštu c/o O Globo. Kadangi mes prašėme, kad gautoji suma būtų mums pakvituota, o kvito labai ilgai negavome, tad prašėme pašto įstaigos, kad mūsų registruotas laiškas būtų surastas. Tačiau į šešerius reikalavimus negavom jokio atsakymo.

Po ilgo ieškojimo mūsų korespondentas nuėjo į O Globo redakciją; čia jam buvo pareikšta, kad jo registruotas laiškas nebuvo gautas. Beliko eiti į Centrinę Pašto įstaigą, kurioje pašto valdininkas mums visai atvirai pareiškė: "Laiškas yra gautas, bet toliau neišsiųstas. Asmuo, kuris tvarko šią korespondenciją ir per kurio rankas šis laiškas perėjo yra už tai atsakingas ir už pražuvusį laišką privalės sumokėti 50 kruzeirų (Past.: pagal šios dienos dolerio kursą apytikriai 7 c.). Tačiau mūsų korespondentas, išrašęs čekį arkivyskupui galėjo jo vertę panaikinti ir jo laikytojas negalėjo tuomi pasinaudoti.

Mūsų korespondentas rašo, kad jis pašto valdininką paklausęs, kodėl gi jo laiškas buvęs pavogtas. Ir atsakymas buvo greitas ir aiškus: "Matote, Jūsų laiškas buvo adresuotas arkivyskupui Dom Helder. Visi laišškai jam adresuoti privalo turėti arba grynus pinigus arba čekius. Tie, kurie šitokius laiškus nusavi-na ieško nevardinių čekių, kurie būtų lengva iškeisti banke į pinigus", — paaiškino valdininkas. "Man teks imtis priemonių, kad apsaugojus Dom Helder kores-

(Nukelta 1 psl.)

Šiandien ir rytoj

CHRUŠČIOVAS ne kartą darbininkams žadėjo aukso kalnus ir rojų žemėje, sakydamas, kad Sovietija greit pralengsianti Ameriką. Bet tuo pačiu jis pripažįsta, jog kapitalistinėje Amerikoje darbininko gyvenimas yra geresnis ir Sovietija tegali apie jį dar tik svajoti.

Ne taip seniai jis buvo pažadėjęs, kad Sovietija 1960 metais pasivys Ameriką. Deja, tos jo pranašystės neišsipildė. Priešingai, sovietų pilietis turėjo dar labiau suveržti diržą, tad dabar, Nikita pasidaręs atsargesniu, "rojų" žada jau tik 1980 metais.

— Draugai! — sako Chruščiovas. — Mes turime 10 milijonų partiečių, 20 milijonų komsomolų ir 70 milijonų darbo unijose narių. Jeigu visos šios jėgos įsijungtų kontroliuoti mūsų ekonomiką, tai ir uodas negalėtų pakilti nuo žemės be mūsų žinios. Gi dabar iš po komunistų partijos nosies vagia ir eikvoja valstybinį turtą, tinginiaujama ir visur viešpatauja neleistas favoritizmas...

Visi tie faktai rodo, kad sovietų ekonomija yra labai blogai padėty. Didžiausį sunkumą sudaro žemės ūkis, kur dirba 38,8% visų darbininkų, tuo tarpu kai Amerikos ūkyje dirba tik 10% ir tie patys pagamina keturis kartus daugiau, negu ta kolchozininkų armija, nepajėgianti patenkinti net vidaus rinkos reikalavimų.

Naujasis sovietų planas numato, kad 1980 metais žemės ūkis turės netik patrigubinti gamybą, bet paliuosuoti nuo žemės darbų 10 ar 13 milijonų darbininkų, perkeliančių juos į pramonę.

Neįsivaizduojama kokių būdu sovietams pavyks pasivyti Ameriką, jei jau dabar ten prie darbo sumobiliuota 85% darbo jėgos, tuo tarpu kai Amerikoje dirba tik 65%.

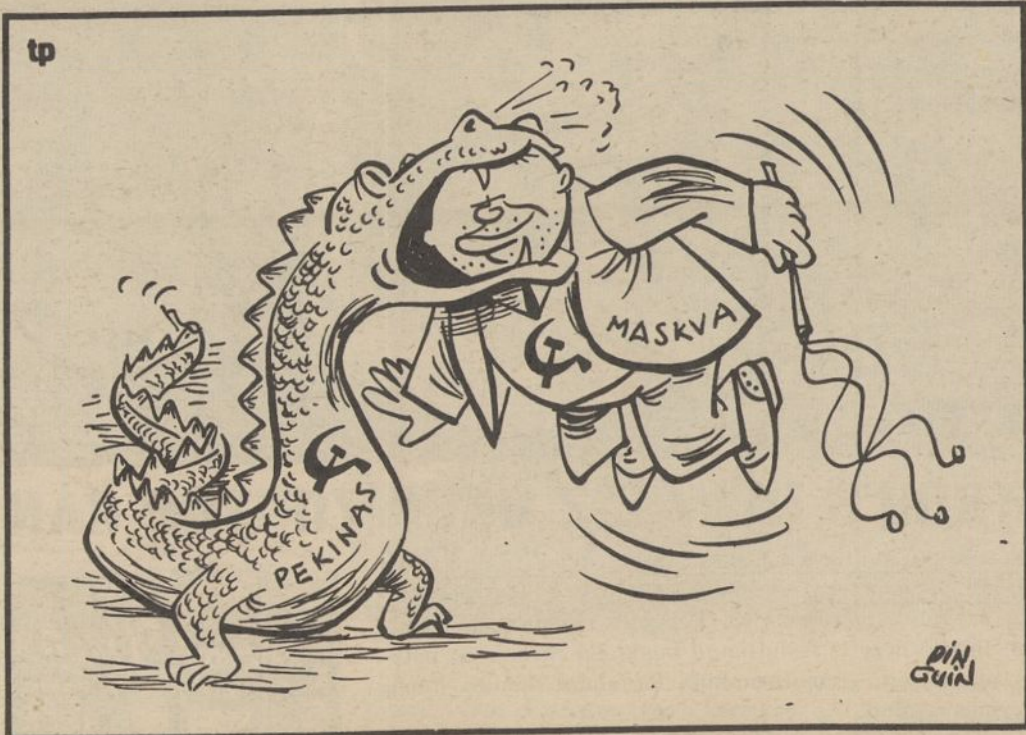
Sovietai nori 1980 metais pasivyti ir pralengti Amerikos gyvenimo lygį, bet jie užmiršta, kad Amerikos gyvenimas taip pat nestovi vietoje ir kasdien daro milžinišką pažangą. Bet Chruščiovo noras pasivyti Ameriką negąsdina vakariečių. Priešingai, visi džiaugtųsi, jei anapus geležinės uždangos gyvenantieji pagaliau susilauktų geresnio gyvenimo.

★

ANTANAITIS, grįžęs iš kompartijos mitingo Kaune, rado žmoną beskaitančią sūnui pasaką apie Snieguolę ir septynius nykštukus, kad vaikas greičiau užmigtų.

— Nustok skaičiuoti tas buržujų pasakas, geriau paskaityk jam kokių skyrių iš komjaunuolių veiklos!

— Kodėl, tėtė? — atsiliepė sūnus. — Juk aš nieko blogo nepadariau ir visą dieną gražiai elgiausi! (vg)

Ideologinė koegzistencija

CHRUŠČIOVO KINIŠKAS GAMBITAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Times 1958 m. birželio 15 d. pranešimą pasakęs Istrijos provincijos Labino miestelio angliakasiams: "Kiniečiai giriasi savo 600 milijonų gyventojų; tame skaičiuje įžiūrėdami pergale būsimam kare. Jie skaičiuoja, kad ir netekę 300 milijonų, jie vistiek dar turės kitus 300 milijonų". Sovietai tą Tito prielaidą skelbia, kaip atsakingų kinų pareigūnų teigimą!

Iš tikro, kinų komunistai turi tokį pat 'taikos komitetą' kaip ir sovietai ir varo tokią pat 'taikos politiką' kaip ir sovietai!

Būdinga, kad kaip tik Kremlius paskelbė savo atsisaukimą 'visiems', Tito, kurio santykiai su Kremliumi yra dabar geri, žinių agentūra Tanjug paskelbė tokį komentarą: "Dabar Vakarų valstybės, o visų pirma Jungtinės Valstybės, turi konkrečiai įrodyti savo taikos norą ir tuo būdu pripažinti, kad Chruščiovas yra teisus".

Vakarai su JAV ir D. Britanija priešakyje tą pasiūlymą priėmė. Buvo pasirašyta atominio bandymų (išskyrus po žemę) sutartis, o JAV agrikultūros sekretorius Orville Freeman pasiūlė Chruščiovui pagalbą sovietų žemės ūkiui pagerinti ir jei patikėti "Allen-Scott Report", Washing-

tone dabar galvojama apie tolimesnius žingsnius į taiką. Vienas iš jų būtų susitarti dėl nusiginklavimo ir jo kontrolės. Girdi, Gynimo Sekretoriaus padėjėjas Eugen Ghiron Fubini turįs genialų planą pasiūlyti sovietams mokėti už kiekvieną inspekciją jų teritorijoje. Tai 'pay-as-you-go' projektas, pagal kurį už kiekvieną inspekciją amerikiečiai sumokėtų sovietams tam tikrą sumą (tarp 3 ir 30 milijonų dolerių). Jei tokios inspekcijos metu būtų susekta nusižengimai prieš nusiginklavimo sutartį, tuo atveju nuo mokėjimo būtų susilaikyta! Matyt, Fubini galvoja, kad Chruščiovas tokio biznio ir lengvo uždarbio galimybės nenorės atsisakyti.

O ką kiniečiai, kuriuos Chruščiovas užantspaudavo kaip karo kurstytojus? Atominės bombos ant Hirošimos numetimo suaktyvių proga, ten buvo sušauktas prieš atominius ginklus nu-

kreipta konferencija, kurioje sovietų ir kinų komunistų delegatai smarkiai susibarė. Po trijų dienų barnių sovietų ir kinų delegatai padavė rankas, turbūt sveikindami vieni kitus už gerą vaidybą, ir išsiskirstė priėmę reoliuciją, smerkiančią Jungtinės Amerikos Valstybes kaip didžiausią grėsmę taikai!

Rusai mėgsta žaisti šachmatais ir jie žino, ką reiškia gambitas, būtent, pradedant žaidimą pasiūloma tam tikra auka, kuria priėmęs priešas greitai patiria daug didesnius nuostolius. Atrodo, kad kažkokį kinų gambitą Chruščiovas sugalvojo ir tarptautinės politikos šachmatų lentai.

Žinios iš viso pasaulio

• "Viščiukų karas", prasidėjęs tarp JAV ir Bendrosios rinkos valstybių Europoje, rodo, kad ūkio ir pramonės produktų eksport, ta-

Be žodžių...

rifų karas gali išsivystyti į visai rimtą ekonominį konfliktą. JAV vištų augintojai, pakėlus mūto tarifus Europoje, tuo būdu gali nustoti į metus 46 mil. dolerių. Bendrosios Rinkos valstybės pačios yra išvystę gyvą paukštienos gamybą. Kerštas čia nieko negelbsti, nes JAV pakėlus Europos

valstybių gaminiamis maitų tarifus, kyla tie tarifai JAV eksporto prekėms. Tuo reikalu taiką galės atsiekti tik sekančiais metais susirenkanti JAV ir Bendrosios Rinkos valstybių konferencija maitų tarifams svaryti.

• Vak. Vokietija pasirašė sutartį su JAV, pagal kurią amerikiečių gamybos ginklai bus perkami vokiečių kariuomenės reikalam už 1,3 bil. dolerių. Ta sutartimi bus padedama padengti JAV kariuomenės išlaikymo išlaidas Vak. Vokietijoje.

• Už Sovietų Sąjungą atominio bandymų sulaikymo sutartį pasirašiusio A. Gromyko moralę išryškina US News & World Report, iškeliant jo pastatytą rekordą vetuojant nutarimus JTO Saugumo Taryboje, taip pat meluojant prez-

dentą Kennedžio akivaizdoje, kad, girdi, Kuboje, nesą jokių sovietinių bazių su atominėmis raketomis. Jo politinė išmintis yra remiama jo paties savo laiku pasakytais žodžiais: "Kiek tai liečia Sov. Sąjungą, yra tik vienos rūšies logika užsienio politikoje — logika, kuri geriausia tinka Sov. Sąjungai".

Ilgėsniame straipsnyje žurnalas grįžta prie sutarčių su Sov. Sąjunga, jų tarpe ir nepuolimo sutarčių su Pabaltijo valstybėmis, kuriose daugiau išryškėja sovietinis cinizmas, o ne diplomatiniai ir tarptautiniai reikalavimai.

Chruščiovas privalęs permesti dalį karinių jėgų į Kinijos pasienį. Jam reikia užsitikrinti taiką Vakaruose, ypatingai Vokietijoje. Ta proga ir pasitvirtina de Gaulle tezė, kad laikui ir reikalui atėjus, pats Chruščiovas ateis su taikos uvertiromis ir kad nėra reikalo per daug jam pataikauti.

Žurnalas baigia straipsnį patarimu gerai įsidėmėti istorijos pamokas ir, nemetant į šalį vieną ar kitą pasirašytą sutartį, atsiminti, kad Sov. Sąjungai tos sutartys galioja tol, kol jos tarnauja sovietų interesams.

BETTER LAWNS AND GARDENS CO.,

V. Apaniaus vadovaujama, atlieka sodininkystės patarimus ir patarimus. Be to galite nusipirkti pievoms trąšų, chemikalų, sėklų ir įvairių augalų. Prie progos užsukit ar naskambinkit
12518 Lake Shore Blvd.
Cleveland 8, Ohio.
Tel. PO 1-5614.

Brazilijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

pondenciją", — paaiškino pašto pareigūnas.

Prie šio straipsnio Dirvos korespondentas iš savo patyrimo gali pridurti, kad ir jam jau teko susipažinti su neigiama Brazilijos pašto tarnyba. Taip pav. žuvo iš užsienio išaiškintos filmos — slides. Kam tokios slides gali būti reikalingos, kurios turi asmeninį antspalvį? Nuo laiškų ateinančių iš Italijos buvo nuplėsti pašto ženklai, o kiti ir visai negauti. Registruotas laiškas iš JAV, siųstas oro paštu, atkeliavo pas gavėją tik... po šešerių savaičių. Niekada nesi tikras, kad išsiųstas laiškas pasieks gavėją, nors ir siunčiama registruotu paštu.

Bet tikras kurjozas įvyko su telegrama: iš Rio į San Paulo išsiųstoji telegrama pasiekė adresatą tik po 5-rių dienų ir telegramos tekstas buvo sukeistas!!! Ar dar galima ką nors prie šito pridėti?

Čia gyvenančių pažįstamų klausinėju, ką reikia daryti, kad šį nenormalumą sutvarkyti, bet jų atsakymas buvo... truktelėjimas pečiais. Ir man pradėjo pasakoti istorijas, kaip vienas diplomatas pradėjo ieškoti dingusio registruoto įvertinto laikrodžio. Atseit, šis paieškojimas atidengė daug nešvarių darbų, bet, kaip matote iš Brazil Herald straipsnio, tai maža padėjo.

Mano patarimas: visi, kurie siunčiate čekius į Braziliją siųskite juos tik vardinius ir išrašytus bet kurio didžiojo JAV banko, kurio čekiai yra išperkami bet kurioje valstybėje. Tada gavėjas tokį čekį lengvai gali parduoti taip vadina-mose Cambio, kur čekio vertė išmokama pagal tos dienos kursą, bet ne pagal oficialią valstybės nustatytą vertę, kas sudaro apie 250 kruzeirų skirtumą iškeičiančio asmens naudai.

Jeigu jūsų siųstas čekis ir pražūtų, juo negalės pasinaudoti ir nelegalus savi-ninkas.

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiemis savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Vlrinia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

You won't need this

with this

STROH'S
Bohemian Style
BEER

Served wherever quality counts
CONTENTS 12 FL. OZ.

STROH'S NEW E-Z OPEN ZIP-TOP CAN

Taip patogiu, kai nereikia vartoti atkimstuvo... Zip, ir atsidaro... ir jau teka! O teka jūsų poilsio laikotarpio skoniui darytas Amerikos alus. Lengvas... šelnus... gaivinas! Imkite dėžę iš šešių naujų bonkučių Stroh's su patogiu atidarymu — ir ragaukite, ką alaus skoniui duoda darymas ugnimi.

THE STROH BREWERY COMPANY, DETROIT 26, MICHIGAN

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIVIDENDUS MOKAME KAS 90 DIENŲ! KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

PINIGAI PADĖTI IKI KIEKVIENO MĖNESIO 15-TOS DIENOS, NĖS DIVIDENDĄ NUO PIRMOS MĖNESIO DIENOS.

4 1/2 % PRISIŪSIME DIVIDENDUS KAS 90 DIENŲ ANT INVESTAVIMŲ.

SIAS SĄSKAITAS YPATINGAI REKOMENDUOJAME PENSIONIERIAMS, KURIEM PROCENTAI YRA SVARBU GAUTI DAŽNIAU, NĖS IS TO PRAGYVENA.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,
sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

DIRVA

 ★★★
 THE FIELD

The Lithuanian Newspaper Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio. 44103

Telephone: 431-6344.

 Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
 Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
 Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
 VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

 Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
 pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
 išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

 Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
 R. Miežolis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PLEČIASI IR AUGA SLA VEIKLA

Viena seniausių Amerikos lietuvių organizacijų — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje — reikiiasi mūsų lietuviškame gyvenime keliais būdingais savo veiklos bruožais: ji nėra vien tik apdraudus bendrovė, besirūpinanti draudimo verslu, bet savo uždaviniuose yra įjungusi ir tikslus, kurie siejasi su mūsų tautiniais, kultūriniais ir socialiniais rūpesčiais.

Eilės dešimtmečių veiklos kelyje yra tekę pergyventi audrų, yra tekę kovoti, kad po tų audrų atsikėlus naujam prisikėlimui ir tolimesniam gyvamui. Iš arčiaus pažvelgus į šios organizacijos veiklą, būdingu jos bruožu išskyla senosios mūsų veiklų kartos gyvas toje organizacijoje reikšmą, palaipsniui įtraukiant į savo eiles naujai atvykusių tremtinių veikėjus, o kartu džiugu matyti veiklų eilėse ir jaunesnių veidų iš čia gimusių antros ir trečios kartos ateivių, lietuvių kilmės ir lietuviškos dvasios vyrų ir moterų.

Galima sakyti, kad tai yra viena iš nedaugelio organizacijų, sugebančių taip gražiai apjungti lietuvių, neatsižvelgiant į tai, kur ir kada jie gimę, iš kur ir kada jie čia atsirado.

Platus veiklos laukas uždeda ir plačius uždavinius ir didelę atsakomybę tos organizacijos vadovybei. Didelę atsakomybę jau uždeda stambus, kelis milijonus dolerių siekiantis turtas. Atsakomybę vadovybė privalo jausti ne vien prieš įstatymus, tokių organizacijų veiklą normuojančius, bet kartu ir prieš visus narius, tos organizacijos medžiaginio ir moralinio kapitalo savininkus.

Nors ir sakoma, kad prie pilno skobnio draugų yra daug, bet kartais tenka patikrinti ir tų draugų nuosirdumą, jų rodymų tendencijų kryptis. Ne kartą organizacijos gyvenime susidūrta su klausimu, ar kai kurie draugai ateina dėl pilnojo skobnio, ar dėl organizacijos tikslų.

Plačios apimties organizacijoje, kaip SLA, būtų sunku reikalauti, kad joje nepasireikštų tendencijų, kurios vieniems gali patikti, kitiems ne. Lygsvaros išlaikymas ir nuotaukų išbalansavimas nėra lengvas uždavinys. Atsižvelgiant į SLA vietą ir reikšmę lietuviškosios išeivijos gyvenime ir jos atečiai, reikėtų vengti to, kas didina trintį ir erzina nuotaukas. Reikėtų žvelgti pozityviai į tos veiklos organizacijos plėtros galimybes ir ieškoti joje sau vietos pozityviu inu.

Vieną tokių įnašų davė Clevelando visuomenė, šalia turimų dviejų tos organizacijos kuopų, įsteigdama dar vieną — moterų kuopą. Apie tai plačiau dar painformuosime.

SLA Prezidento P. P. Dargio, sekretorės p. Pivaronienės, o taip pat ir kitų veiklų posėdžiai Clevelande, Ohio praeitame savaitgalio parodė, kad organizacija yra gyva, judri ir su šviesiomis perspektyvomis atečiai. Malonu konstatuoti, kad SLA vadovybė negyvena vien savo organizaciniais rūpesčiais, bet kartu siejosi platesniais lietuvių reikalais, nevengia kontaktų su kitomis organizacijomis ir stengiasi eiti tuo keliu, kuriuo atkreipiamas dėmesys platesnių visuomenės sluoksnių. Didelio dėmesio ir prielankumo ji yra užsitarnavusi, jo ir nereikėtų ateityje vengti. (j. č.)

PROTESTUOJU!

Š. m. Dirvos 88 nr. buvo paskelbtas Dirvos redakcinės kolegijos nario Stasio Santvaro straipsnis (dar su fotografija) ir trim eilėraščių apie "priešingybų žmogų" — Liudą Girą.

Straipsnio autorius itin su šv elnintomis spalvomis atpiešęs šio "tarybinio udarniko" literatūrinį ir gyvenimiškąjį kelią, pagaliau pateikia jį dar Vokietijoje pasiekusią "patikimą žinią, kad prieš mirtį jis pasiūlytė kunigą — atliko išpažintį ir pasiprašė palaidoti su bažnytinėmis apeigomis" (!)

Pasak Santvarą, šis "paskutinis L. Giros lūžis laikytinas grįžimu į savo tėvų tikėjimą ir tautą".

Toks S. Santvaro kilniadvasiškai atliktas L. Giros "reabilitavimo" ir "į tautą

grąžinimo aktas mane, šiaip jau iš prigimties ramų ir kantrų žmogų, neišvengiamai verčia su liūdesiu ir nusistebėjimu prašyti redakciją vietos protestui.

Manydamas, kad ta šiuo metu niekam nereikalinga ir nereikšminga liudagiriška tema neprivalo kokių dar platesnių argumentavimų, ta proga tik norėčiau skaitytojams priminti, kaip ši priešingybų žmogų" savo veikale "Lietuvių Tautos Kelias" (II tomas, 207 psl.) apibūdino prof. Mykolas Biržiška, žinomas kaip labai atsargus, saikingas ir itin m e t r i u kšmadariško būdo mūsų literatūros mokslininkas.

Ši "europininką" ir "plunksnos macherį", padariusį karjerą "nuo antibolševikinio komendanto ligi bolševikinio majoro ar net pulkininko", prof. M. Biržiška, remdamasis ne tik "patikimomis žiniomis", bet visiems žinoma, gyvenimo faktais, rado reikalo dar šitaip nusakyti:

1. neišvengiamas ir neat-sikratytinas paršvyvas tipe-lis, 2. kyšininkas, 3. val-džios pinigų eikvotojas, 4. literatūrinė blakė, 5. prosti-tutinė plunksna, 6 iš viso ir

1963-ji metai skautų veik-loj yra didelių rūpesčių, už-simojimų ir laimėjimų paženklin-ti metai. Šių metų rugpiūčio 3 diena Toron-to, Hamiltono ir apylinkės skautų gyvenime yra nepa-prastai reikšminga data. Tą dieną įvykusiomis iškil-mėmis išgytojų stovyklavie-tėjų buvo apvainikuotas di-džiulis keletą metų planuo-tas darbas. Jie per eilę metų ir po daugelio pastangų su-gebėjo savo planus realizuo-ti. O tai reiškia, kad skau-tai savo padarė. Jie įrodė, kad jų norai, svajonės ir žodžiai buvo palydimi dar-bais, kuriais šiandien gali pasidžiaugti kiekvienas.

Skautai gerai suprato, kas pirmoj eilėj darytina. Stovyklavimas po atviru dan-

fizinė ir moralinė šlykšty-bė...

Kodėl ir kam šis klauniškas herojus, moralinis, poli-tinis ir lytinis iškrėpėlis, valstybės išdavikas ir tau-tos išgama dabar S. Santva-ro buvo užsimotas "grąžinti savo tėvų tikėjimui ir tautai", — aš tiesiog nepa-jėgiu suprasti. Ar iš to ko-kia garbė tikėjimui ar tau-tai?

Ar tik dėl to, kad iš kaž-kur tokią "patikimą žinią" kadaise Santvaras gavo? Ar iš viso ta žinia tikra? Ar kas gali atlikti tokį "grą-žinimo aktą" tautai?

Mes kiti kol kas neturime ir vargu kada turėsime pa-tikimų žinių, kaip ir kokių pagrindu jo neva paskuti-nės išpažinties išklauses ku-nigas ir Viešpats Dievas jam dovanojo ir "grąžino į tautą". Jei tačiau įjėdu ir būtų sutartinai grąžinę, tai labai abejoju, ar garbinga lietuvių tauta, tiek priken-tėjusi nuo okupantų ir jų uoliausiųjų batlaizių, būtų kada labai suinteresuota sau tokį "sūnų" ir tikrą iš-gamą susigrąžinti.

Tad tuo tarpu gal tik Stasys Santvaras be jokio reikalo, be jokio rimtesnio pagrindo ir daugelio mūsų didžiam nusiste b ė j i m u i "grąžino" trečiaeilės reikš-mės grafomaną Liudą Girą į Dirvos puslapius — dar net su didžiule nuotrauka ir su trim "dul dul dūdelėm"...

Išvydus Dirvos pusla-piuose tokį keistą ir skan-dalingą išgamos grąžinimą ir "grąžinimą", — man nie-ko kito nebelleka, kaip tik viešai protestuoti.

Bronys Raila,
 Los Angeles, Calif.

• Dėl P. Stravinsko "po-lemikoje laisvinimo klau-simais" Naujienų rugpiūčio 8 d. nr. padarytų užmetimų, Dirvos redakcija randa rei-kalingu paaiškinti, kad V. Rasteniui metami kaltini-mai dėl neva jo (V. Raste-nio) pradėtos ir taip pat jo neleistos užbaigti diskusi-jos Dirvoje yra nepagrįsti ir teigimai, iškreipia V. Rastenio vaidmenį tai dis-kusijai pradėti, yra grynas P. Stravinsko fantazijos vaisius.

Tiek P. Stravinskas, tiek ir vėliau V. Rastenis buvo Dirvos redakcijos pakviesti paskirai pasisakyti VLIK ir laisvinimo klausimais. Į kur ir į ką P. Stravinskas ta polemiką nukreipė Nau-jierose, tai jau jo etikos reikalas ir apie tos polem-i-kos tendencijas ir toną ge-riausia kalba P. Stravinsko Naujienose paskelbtų straipsnių tonas ir turinys.

Dirvos redakcija

KANADOS LIETUVIAI SKAUTAI ĮSIKŪRĖ SAVOJE STOVYKLAVIETĖJE

P. BASTYS

gum, turint mintįj sanita-rinius reikalavimus, pasida-rė veik neįmanomas. Be to gamtos sąlygos ir stovyk-lautojų amžius, kėlė tam tikrus reikalavimus, pro ku-riuos vadovaujantieji asme-nys negalėjo praeiti akis užmerkę. Turimos stovyk-lavietės tik dalinai tegalėjo atitikti skautų dvasias. Kaip žinia, skautai ne triuk-šmo, bet plačių laukų su ža-liuojančiais miškais, mylė-tojai. Jie visą laiką veržiasi į gamtą, kur saulės spindu-liai glosto vienišas vėjo siū-buojamas smilgas ir kur ra-mios žalumos įvairiaspal-viais žiedais iškašytos.

O ypatingai lietuvis — artojų žemės skautas ilgisi žaliųjų platumų ir tylios miškų ramybės. Ramybė ir vienu metu pašalina įvairias pagundas ir palengvina įvykdyti numatytus užsi-mojimus.

Visa tai turėdami mintįj, reikia manyti, skautai ryžo-si pradėti darbą, t. y. telkti lėšas ir ieškoti vietovės, ku-ri labiausiai tiktų jų sto-vyklai. Tačiau ir čia buvo ne visai paprastas ir leng-vas, kai kam išrodo, reika-las. Gana ilgai teko dairytis, peržiūrėti visą eilę pa-siūlymų ir kartu aptarti jų tinkamumą.

Pagaliau buvo sustota prie gana didoko Fox ežero, kuris yra šiaurinėj Musko-kos ežeryno dalyj, į vaka-rus nuo Huntsville mieste-lio.

Pats ežeras yra lapės for-mos. Galbūt todėl jį žmo-nės ir praminė Fox, arba lietuviškai — lapė. Čia mū-sų skautai ir nupirko 40 ak-rų žemės plotą atsiremiantį į Lapės ežerą.

Girdėjau, kad kiek ato-kiau nuo lietuvių skautų dar esama porą stovykla-viečių, kurių viena priklausanti mūsų geriems kaimy-nams estams.

Prie didžiojo stovyklos pastato, kainavusio 8,000 dolerių...

V. Pašilio nuotrauka

Aikštėje, kur buvo pasirašytas stovyklos šventinimo aktas. Stovi iš kairės: E. Jankutė, Tėvas S. Kulbis, Tėvas Placidus, gen- konsulas dr. J. Žmuidzinas, vyr. skautininkė O. Zailskienė, prel. dr. J. Tadaraukas. Toliau matyti J. Strazdas, E. Jurkevičienė ir kt.

S. Dapkaus nuotrauka

matyt, apylinkėje gerokai apretinus miškus, ši įmonė pritrūko žaliavų ir turėjo išsikelti kitur.

Lentpiuvė išsikėlė, bet jos palikimas buvo nemažas. Gerokai reikėjo padirbėti kol aikštė buvo apvalyta nuo visokių rastgalių, lentgalių, storo sluoksnio piuvėnų, krūmokšnių ir kitų nereikalingų dalykų. Skautai ir jų veiklos rėmėjai nuo ankstyvo pavasario ištisus

Stovyklos viršininkas K. Batūra trimtuoja...

S. Dapkaus nuotrauka

kuris bet kada užklis į šią vietovę. Be to čia, sako, nėra tos prakeiktos žolės, kuri sukelia odos išbėrimą ir niežėjimą. Jeigu tikrai pasitvirtins, tai taip pat reikėtų užskaityti į laimėjimą.

Neperseniausiai, kur skautai paruošė aikštę vėliavai, sportui ir kitiems įvairiems reikalams, yra buvusi lentpiuvė. Bet, kaip

savaitgalius praleido ruošdami vietovę šių metų stovyklavimui. Kiekvienas tai patvirtins, kad darbo būta nemažai, kuris buvo atliktas daugiausiai talkos būdu savanoriškai.

Tačiau buvo ir tokių darbų, kurie savom jėgom nebūvo įveikiami, o reikėjo mašinų, medžiagos ir apmokamų darbininkų. Nevien medžių išrovimas ir žemės palyginimas buvo reikalingas. Visų darbų grandinėje ir gerai stovyklai įruošti reikalaujamų privalumų, dar reikėjo gana skubotai pastatyti erdvus pastatus, be kurio niekaip nebūtų buvę įmanoma išsiversti.

Šiam pastatui projektą darė arch. dr. A. Kulpavičius, o statybos darbus vykdė rangovas P. Regina. Pastatui parinkta pakilesnė atšlaitėji vieta. Jame įruošta salė — valgykla, virtuvė, sandėlis, raštinė ir kt. Pats pastatas stilingas ir patrauklus. Patalpos erdvios

(Nukelta 1 4 psl.)

Romuvos stovyklavietėje prie didžiojo pastato. Stovi iš kairės: G. Reginienė, M. Abromaitis, E. Jankutė, O. Indrilienė, S. Asevičius, E. Jurkevičienė, P. Bastys ir inž. Čeponis.

S. Dapkaus nuotrauka

Kanados lietuviai skautai...

(Atkelta iš 3 psl.)

ir lietingomis dienomis jos daug galės pagelbėti įvairiems programų pasiruošimams.

Liepos 27 d. čia ėmė rinktis skautai ir bematant įkalnėje tarp medžių išdygo palapinių miestas. Aikštėje pakilo Lietuvos trispalvė ir suskambėjo lietuviškos dainos.

Pirmoji stovyklavimo savaitė, tikiu nesuklysiu pasakęs, skautams turėjo būti nepaprastai sunki. Reikėjo per tą trumpą laiką ne tik įmanomai įsikurti bei susitvarkyti, bet kartu ir pasiruošti šios stovyklavietės šventinimo-atidarymo iškil-

mėms, kurios buvo numatytos ir įvyko rugpiūčio 3 d. Dėka energingų ir ilgų metų patirtį turinčių vadovų: stovyklos viršininko K. Batūros, pavaduotojos M. Vasiliauskiene, adjutanto V. Rušo, berniukų pastovyklės virš. B. Balso, mergaičių pastovyklės virš. E. Sakienės ir daugelio kitų, visi pasiruošimai didžiajai šventei ėjo sklandžiai.

Taipgi nemažiau vertingą įnašą į bendrą stovyklos darbą vainiką yra įpynę skautai: P. Butėnas, J. Dambaras, L. Kalinauskas, P. Saplienė, ūkio vedėjas ir tėvų rėmėjų pirmininkas J. Stanionis, p. Gvildienė, D.

Skrinskaitė, Č. Senkevičius, S. Mockus, B. Saplys, J. Šiaudinaitis, P. Česėkienė, p. Stanionienė ir dar visa eilė čia nepaminėtų asmenų. Jie visi, tarytum, laikrodžio mechanizmas, darniai tarpusavyj bendraudami, padarė gražią pradžią. O kai gera pradžia, tai tikėtina, kad ir toliau jų veikla bus sėkminga ir palaiminga.

Stovyklos vertę dar labiau iškelia jos tautinis charakteris su privalomu lietuvių kalbos vartojimu. Jauni stovyklautojai, kurie tik atvykę vartojo svetimą kalbą, čia pabuvoję lietuviškoje aplinkoje, pradeda kalbėti lietuviškai. Toks lietuvių vasaros metu sutelkimas į stovyklas gali daug

prisidėti prie išsaugojimo tėvų kalbos ir pačios lietuviybės. Apie vasaros stovyklas norėčiau pasakyti dar tai, kad jos yra lyg ir tąsa liuanistinių mokyklų auklėjimo ir darbo.

Stovyklaujant jaunimui yra gera proga bendrauti ir niekas negalėtų ginčyti, kad toks bendravimas nedarytų ateičiai jokios įtakos. Todėl vyresniųjų akis turi būti budri ir išnaudoti visas galimas progas. Tik tiems sekasi, kurie dirba, kurie laiku pamato juos supančius pavojus ir laiku nuo jų apsisaugo.

Berods, su šia mintimi skautai yra pakankamai gerai susipažinę, nes jų darbais visa tai rodo. Jeigu jie nebūtų boje lietuviškų reikalų, negi jiems būtų reikėję pirkti stovyklavietę. Jie lengvai būtų radę prieglobstį ir kitur. Tačiau taip nebuvo, nes jų širdys pakeltos į tėvynę Lietuvą, kuri buvo ir yra gyva jų mintyse, jų užsimojimuose ir jų darbuose.

Savos stovyklavietės įsigijimas, joje didžiulio pastato pastatymas, tinkamo vardo suradimas, oficialus atidarymas ir pašventinimas, skautų keletos metų veiklą apvainkuoja amžinai nevystančiu vainiku. Į iškilmės atvyko Lietuvos Generalinis Konsulas Kanadai dr. J. Žmuidzinai, iš JAV aukšti skautų pareigūnai, pirmosios pirm. A. Dundzila su seserijos vyr. skautininke O. Zailskiene ir daugelis kitų.

Iškilmės pradėtos pamaldomis, po kurių netrukus vyko stovyklavietės ir pastato pašventinimo ceremonijos. Pamaldas laikė, jų

Stovyklavietė yra prie gražaus ežerėlio...

V. Pašilio nuotrauka

metu gražų pamokslą pasakė ir šventinimo ceremonijas atliko prel. dr. J. Tadauskas. Po šventinimo apeigų konsulas dr. J. Žmuidzinai į didįjį pastatą įeinant perkirpo kaspiną ir pasakė prasmingą ir įsidėmėtiną kalbą.

Šiai skautų stovyklavietei buvo parinktas iš mūsų gražiojo vardyno Romuvos vardas. Krikšto tėvais buvo pakviesti: M. Abromaitis, S. Asevičius, T. Placidas Barius, P. Bastys, G. Breichmanienė, P. Čeponis su ponija, B. Čeponienė, O. Indrilienė, dr. J. Yčas su ponija, E. Jankutė, E. Jurkevičienė, p. Kronas su ponija, p. Kšivickas su ponija, A. Kulpavičius su ponija, p. Paukštys, D. Reginienė, J. Strazdas, G. Šernas su ponija, p. Valevičius su ponija ir pagarbioji viešnia iš JAV vyr. skautininkė O. Zailskienė.

Aikštėje prie vėliavos išsiriikiavus skautams buvo perskaitytas aktas, kuriuo apdovanojama už nuopelnus skautijos veiklai: B. Abro-

maitienė, L. Rickevičienė ir E. Stepaitienė.

Ten pat tarė žodį PLB valdybos pirmininkas dr. J. Sungaila, pirmosios pirm. A. Dundzila, kuris ta pačia proga įteikė tuntininkui V. Skrinskai Lietuvos laukų žemės žiupsnį. Čia pat žodį tarė ir vyr. skautininkė O. Zailskienė.

Po oficialios dalies sekė vaišės, kurias iškėlė skautai bei skautiškos veiklos rėmėjai. Vaišės vyko naujam pastatui. Jų metu buvo pasakyta visa eilė kalbų geriausiais ir gražiausiais linkėjimais mūsų skautijai.

Dienos iškilmės buvo baigtos lauku. Be jūmoro ir kitų smulkių dalykelių suvaidinta "Vytas kalėjime" ir "Prie aukuro". O lietuviška daina skambėjo nuotaikingai ir galingai iki vėlyvos nakties.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Mergaitės skautės prie palapinių Romuvos stovykloje.
S. Dapkaus nuotrauka

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. ANTIQUE, Four Roses 86 proof
Str. Burb. Whiskey 5th \$3.98
2. BARNETT Prancūziškas konjakas 5th \$4.98
3. KRON BRANNVIN AQUAVIT
švediška 5th \$3.98
4. Import. 6 metų CANADIAN
WHISKEY 5th \$3.98

5. NAPOLEON FRENCH BRANDY 5th \$3.35
6. METAXA, Graikų brandy, 90 proof 5th \$5.75
7. VAT 69 SCOTCH Whiskey 5th \$4.98
8. BORDEAUX French vine 5th \$0.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

KAI RUSAI ATEINA

(ISTRAUKA IŠ KNYGOS "WENN DIE RUSSEN KOMMEN")

ROBERT RAID

(6)

— Ne, Lionė. Sėkmės!

Tyliai uždaru duris. Mama nubraukia plaukus nuo kaktos.

— Kas čia tokia, Robertai?

— Lionė.

Elfi šypstelė sugniauždama pirštus.

— Tai šitoji tavo Lionė iš Astorijos, Robertai?

— Elfi, tu vistiek mane...

Ji man paglosto plaukus.

— Aišku, kad viską žinojau, manasis vilke.

Vėl pasigirsta lengvi ir skubūs žingsniai kieme. Pabeldus atidarau duris. Slenkstyje Heino.

— Ar Elfi čia?

— Įeik, Heino!

Vaikinas be kvapo, paraudusiomis akimis ir virpančiomis lūpomis.

— Aš mačiau. Tūkstančiai jų ten — visi gyvulinuose vagonuose.

— Sėskis, Heino, ir pasakok.

— Turi cigaretę, Robertai? — jis patraukia stipriai ir užsikosi.

— Buvau uoste. Visi suimtieji suvežti į stotį. Ten ilgiausi traukiniai — visi gyvuliniai. Prislinkau kaip galint arčiau. Aplink vaikšto ginkluoti raudonarmėčiai. Visi vagonai užkalti iš lauko, tik mažytė grotuota skylė palikta vietoje lango. Žmonės kiša rankas per tą skylę ir šaukia, šaukia!

Jis rankomis uždengia akis.

— Stotyje tuoj atskiriami vyrai nuo moterų ir vaikų ir brukami į kitus vagonus, net į kitus traukinius. Tūks-

tančiai jų ten. Saulės kaitroj šiandien sustatyti vagonai, ir žmonės klykia vandens. — Heino pašoka. — Tai klai-ku, klaiku!

— Traukiniai dar neišėję?

— Ne. Vienas geležinkelietis man prasitarė, kad visi tremiamieji dar tebėra stoty. — Paskui kiek pritildytu balsu: — Mieste kalbama, kad Hitleris rusams uždraudęs žmones iš Estijos išvežti. Net rusams ultimatumą įteikęs. Ir dabar rusai nežina, ką daryti.

Aš papurčiau galvą.

— Hitleris nieko panašau tuo reikalu nedaręs, Heino.

Jis ir negali. Kiekvieną dieną gali karas prasidėti, bet Hitleris nieko rusams negali uždrausti.

Heino atsistoja.

— Rytąj vėl eisiu prie traukinių. Vakare papasakosiu, ką matęs.

Motina tik atsідūsta.

— Geriau neik tenai, Heino. Dar ir tave rusai iškis į vagoną.

Heino nekantriai apsisuka ant kulnies.

— Geriau palikit mane ramybėje. Aš darau, kas man patinka. Mūsų tauta tremiama, o jūs norite, kad dar būčiau atsargus! Man gėda, kad nesu tremiamas! Visi garbingi žmonės rusų tremiami! — Jis atsiska i Elfi: — Lieki čia, ar eini namo, mergyte?

— Pabūsiu su Robertu, Heino.

Heino išeina be žodžio. Mama paima Elfi už rankos.

— Vargšas vaikas. Bet jis gi negali būti kitoks. Sėdim ir laukiam. Aš užgesinu šviesą. Mėnesiena vėžiasi vidun.

Vidurnaktis. Motina griebiasi už širdies.

— Robertai! Tėvui kažkas baisaus atsitiko! Tėvas jų naguose, Robertai!

Ramindama Elfi ją apkabina.

— Jis saugus, mama, ten drauge su visais estų kariais.

Motina atsідūsta.

— Tu teisi vaikeli. Man tik — tik pasigirdo tėvo balsas.

— Čia tik nervai, mama! Geriau prigulk ir paban-

dyk užmigti.

Motina išsitiesia ant sofos.

— Tikrai reikia man prisnūsti, vaikai. Geriau neišvilksiu. Kas žino, ar jie tik mūsų neatvažiuos šią naktį.

Netrukus ji užmiega. Mes budime. Mėnulio spinduliai palengva kryptaj šali. Iš miesto pusės ateina ūžesiai, lyg dejonė, prasiveržianti ir vėl dingstanti. Negi tai atodūsiai mirštančios, kankinamos tautos? O gal riksmas trokštančiųjų vagonuose? Man vaidenasi, kad girdžiu milijonų žmonių maldą visame Pabaltijy — Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoj: "Tėve mūsų, kuris esi danguje, prisiųsk greičiau vokiečius, arba mes visi uždusime".

*

1941 metų birželio 15-jį. Mes dar vis tebesėdim svetainėje. Net ir Elfi užsnūdo. Jos galva atremta į mano petį, ir ji miegodama virpa. Pasiziūriu į laikrodį — ketvirta ryto.

Staiga pašoka mama — jos plačiai atvertos akys mūsų nemato.

— Edvardai, Edvardai! — Ji krinta vėl atgal į guolį, kūnas sutrūkioja, balsas virsta unkštimu — žodžiai nesuprantami.

Elfi pašokus pasilenkia prie motinos.

— Ji sapnavo, Robertai. Turėjo sapnuoti kažką neįtikėtinai baisaus! Dabar ji kaip be sąmonės.

Laukiame. Mama sapnavo tėvą, ir man pasivaideno, lyg aš neaiškiai matyčiau jo figūros kontūrus jo mėgiamoje vietoje po palme.

Pateka saulė. Pirmieji spinduliai patenka į kambarį. Tėvo vieta tuščia. Mama tebeguli ant sofos, sunkiai kvėpuoja, lūpos kažką šnabžda, bet aš nieko nesuprantu. Elfi susirietus snaudžia šalia manęs. Aš sėdžiu su ginklu rankoje ir atviromis akimis sapnuoju siaubingą, kruviną sapną.

*

Įstaigoje vėl trūksta kelių tarnautojų. Trėmimai tebevyksta, ir niekas iš mūsų nežino, kada jam ateis eilė. Kada — kur — ir kodėl?

(Bus daugiau)

MŪSŲ MAŽIEJI IR JAUNIMAS YRA LIETUVIŲ TAUTOS VILTIS

E. ČEKIENĖ

Lietuviai gyvena taip išsiskleidę po pasaulį, jog atrodo, kad jie savaime yra likimo pasmerkti išnykti tarp svetimųjų tautų milijonų žmonių.

Tačiau, tik labai mažas skaičius atvykusių lietuvių pražūva — nutautėja. Kai atsidadę pasklaidai mūsų spauda iš tolimiausių pasaulio užkampių, randi žinių ne tik apie jų gyvenimą, bet ir kultūrinį tautinį judėjimą. Kur gyvena bent keletas šeimų, ten veikia organizacijos, tautinių šokių grupės, chorai ir kt. Jei savų neužtenka, pasikviečia iš kaimyninių apylinkių.

Štai, vartau PLB Vokietijos Krašto Valdybos rankraščio teisėmis leidžiamą leidinį Informacijos nr. 6(56), š. m. liepos 9 d., kuriame, lvg veidrodyje, atspindi Europos, o ypač Vokietijos lietuvių kultūrinis veidas.

Savo įžanginiame žodyje naujoji Krašto Valdyba tarp kitko pabrėžia, kad "kiekvieno mūsų pareiga — nepaskęsti laiko sukamam verpete, išlaikyti gyvą, nesužalotą žmogišką ir lietuvišką asmenybę..."

"Naujoji Krašto Valdyba žino, kad kovoje su laiko srove ir jos griauančia jėga stebuklų nepadarys, tačiau giliai tiki lietuvių tautos gyvastingumą ir ryžtasi savo darbą skirti bendriesiems mūsų tautiniams bendruomeniniams idealams Vokietijoje realizuoti.

Krašto Valdyba visomis priemonėmis remia kultūrinį gyvenimą, kad šviesa ir tiesa lydėtų visas mūsų gyvenimo kultūrinės pastangas

ir skelbtų pasauliui mūsų tautos laisvės siekius. Mūsų mažieji ir jaunimas yra lietuvių tautos viltis! Apie 100 gražaus lietuviško jaunimo mokosi Vasario 16 Gimnazijoje. Ši mūsų švietimo institucija viso pasaulio lietuvių lėšomis ir Vokietijos lietuvių pastangomis sukurta, susilaukė ir vokiečių valdžios reikšmingos paramos. Nauja statyba vyksta — bus šviesiau ir jaučiau! Vasario 16 Gimnazijoje Krašto

Valdyba dės visas pastangas pakelti mokslo lygį, skiepyti stiprią krikščionišką moralę, ugdyti tvirtą lietuvišką sąmonę, kad šią mokslo ir auklėjimo įstaigą perėjęs mūsų jaunimas taptų vertu Vasario 16 vardo... Krašto Valdyba ryžtasi dėti pastangų vis daugiau telkti lėšų tiek viso pasaulio lietuviuose, tiek iš vokiškų įstaigų, kad baltosios bokšto piliis Huettenfelde taptų lietuviškojo jaunimo

Baigiamas statyti Vasario 16 Gimnazijos klasių ir valgyklos naujas pastatas.

Vasario 16 Gimnazijos grupė moksleivių prie senų barakų stebi statant naujų klasių pastatą.

oazė ir dvasinės tautinės gyvybės tvirtovė".

Leidinyje plačiai aprašytas buvęs šią vasarą Vasario 16 Gimnazijoje visos Europos lietuvių suvažiavimas, kur dalyvavo 700 asmenų iš įvairių kraštų. Dideliu optimizmu skaitytąjį nuteikia rugpiūčio 7-14 d.d. ruošiamą X-ji Lietuvių Studijų savaitę prie Bonnos Koenigswinter, kurią organizuoja beveik visos Vokietijoje veikiančios lietuvių organizacijos globojant PLB Krašto Valdybai.

Labai įdomi ir aktuali bendroji studijų savaitės tema pavadinta "Tauta tėvynėje ir svetur", kurią nagrinės pasidalinę į virš 10 atskirų temų tų sričių žinovai, pakviesti iš įvairių Europos kraštų ir net iš JAV. Paminėtinos yra šios paskaitos: Tautiškas — jo sąvokos kitimas ir jo prasmė tremtyje, Gimtosios kalbos vaidmuo ir vertė tau-

draugija kaip priemonė lietuvių kultūros propagandai ir gyvybinius klausimus nagrinės muz. V. Banaitis — Mūsų kultūriniai uždaviniai, galimybės ir problemos Vokietijoje.

Taip pat bus turtinga meninė programa ir paminėtos Mindaugo mirties, 1863 m. sukilimo ir Mykoloičio-Putino 70 m. sukaktys. Tai bus didelis Vokietijos lietuvių kultūrinio gyvenimo įvykis ir paskatinimas kitiems kraštams.

Be daugelio vietos žinių ir aprašymų leidinyje randame ir viso pasaulio lietuviams įdomių minčių. Štai keletas ištraukų, iš kurių matome, kaip rūpinamasi Vokietijoje likusiu mūsų jaunimu:

"Š. m. liepos 3 d. įvyko MT posėdis, kur pagrindiniu klausimu buvo mokslo pažangumas. Konstatuota, kad ypač žemesnėse klasėse yra reikalinga dar daug pa-

stangų, kad mokslo lygis būtų geras. Dar kartą prieita išvada, kad daliai mokinių būtų reikalinga sudaryti galimybes lankyti lietuvišką pradžios mokyklą, nes gimnazijos mokslui jiems trūksta sugebėjimų".

"Vasaros Vaikų Stovykla Huettenfelde bus nuo liepos 18 iki rugpiūčio 12. Ją ruošia katalikų Sielovados direktorius tėv. A. Bernatonis lietuvių katalikų vaikams. Norintieji dalyvauti registruojasi pas kapelionus".

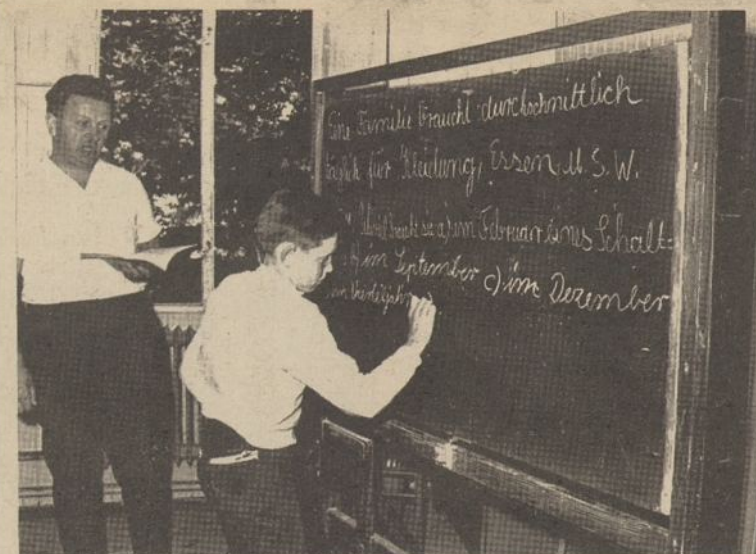
11 psl. aprašant Memmingeno birželio minėjimo įvykius tarp kitko sakoma: "Meninę programą buvo pažadėję išpildyti vietos lietuviai skautai, vadovaujami R. Čepulevičiaus, bet į minėjimą iš viso neatsilankė. Į tai atkreipė susirinkusių dėmesį svečias kun. dr. J. Aviza ir, kaip buvęs skautas, mėgindamas atitaisyti Memmingeno skautų nesuprantamą elgesį, pats paskaitė progai pritaikintą B. Brazdžionio poezijos. Minėjimui vadovavo apylinkės pirm. kun. dr. J. Petraitis".

Toks skautų elgesys tikrai nesuprantamas ir mums, toli esantiems nuo jų, ir tikime, kad sekančiame leidinio nu. neryje skaitysime jų pačių pasisakymą.

R. SPALIO
naujai pasirodęs
novelių rinkinys,
ANGELAI IR NUODEMĖS,
išleistas Nidos Knygų Klubo Londone,
jau gaunamas Dirvoje.
Kaina — 2 dol.

Grupė mokinių mokytojo Fr. Skėrio klasėje.

E. Černiauskas, pirmos klasės mokinys, neseniai atvykęs su tėveliais iš Lietuvos, su vokiečių kalbos mokytoju F. Skėriu.

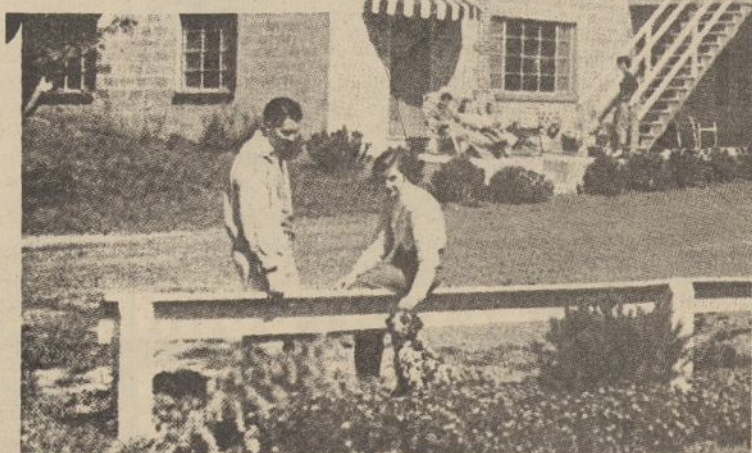
tybei išlaikyti, Kultūrinė kūryba ir jos pavojai Lietuvoje, Kultūrinė kūryba ir jos pavojai svetur, Mindaugo žuvimas kaip Lietuvos istorijos tragika, Baltų

Grupė IV ir V klasių moksleivių pietauja senajame barake.

ECHO VALLEY

Lietuviai savininkai
ELENA ir JULIUS GARMAI
Visus malonius kviečia atvykti
Iš anksto kreiptis:
ECHO VALLEY
ECHO LAKE, PA.
Tel. (Area 717) 424-1920.

Nuolaidos: organizacijoms, stovykloms, suvažiavimams.

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ

ATIDARYTA ISTISUS METUS.

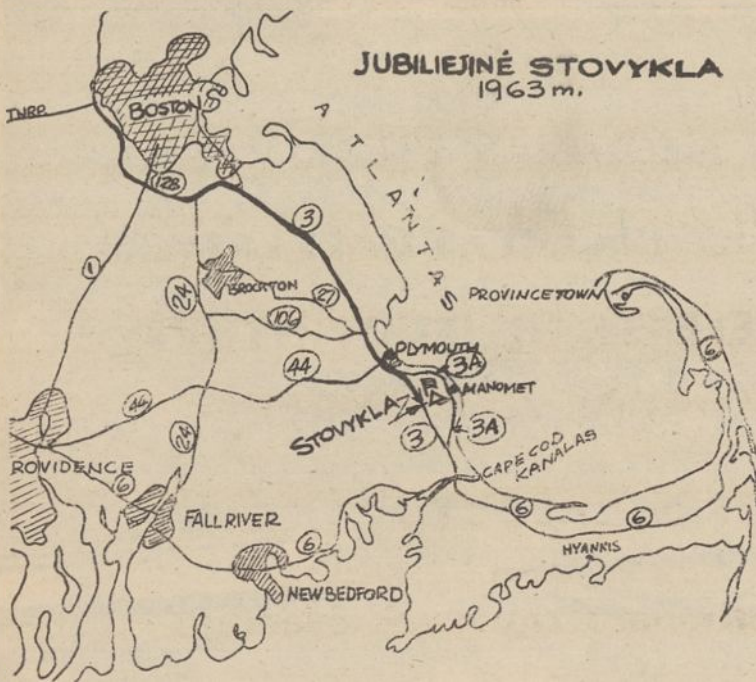

DŽIAUGSMAS — POILSIS IR RAMYBĖ POCONO KALNUOSE.

Kur vakar dienos malonumai — tampa rytdienos maloniais prisiminimais...

Puikūs ir patogūs kambariai su televizija, radijo ir voniomis, arba atskiri nameliai.

Modernus baras, didelis maudymosi baseinas ir ežerėlis, 20 akrų miško, visokiausias sportas vasarą ir žiemą, šokiai ir geras lietuviškas maistas.

Informacijos apie Jubiliejinę Stovyklą

Papildomai Jubiliejinę Stovyklos reikalais pranešama, kad

Stovyklos adresas yra — Camp Child, R. F. D. 2, Buzzards Bay, Mass.

Stovyklos telefonai:

Bendrieji telefonai (ir tuo pačiu apmokami automatai): 214-2080 arba 224-9363.

Jais pasiekama JS vadovybė ir kai kurios JS tarnybos bei budėtojai. Tačiau prie telefono skubiai kviesti iš stovyklautojų iškviesti nebus įmanoma, nebent iš anksto būtų susitarta, kad atitinkamas asmuo pats tam tikru laiku atsirastų prie telefono.

Stovyklos viršininko tel.: 224-2080.

Kelių informacijos:

Iš tolimų vietovių važiuojant automobiliais arba autobusais, geriau važiuoti pačiais didžiaisiais keliais (Turnpike).

Tuo būdu iš vakarų pusės vykstant į JS, greičiau būtų važiuoti Mass. Turnpike, Rt. 128 (į pietus), Rt. 3 ir Rt. 3a.

Atvykstant reguliariais linijų autobusais, važiuoti į miestelį Manomet, Mass., visai arti stovyklos.

Traukiniais galima privažiuoti (ir pro Bostoną) ligi Plymouth, Mass.; dar kelios mylios ligi stovyklos. Jei koks traukinys sustotų Manomet, tada būtų arčiau.

Lėktuvais geriau į Bostoną, o iš ten autobusais arba traukiniais, jei nesusitarta, kad kas aerodrome sutiks.

Iš toli pro Bostoną vyk-

ta gali pranešti: sk. K. Nenortui, 44 Alban St., Dorchester 24, Mass. Telef. TA 5-1832; ar sk. S. Subatkevičienei, 718 E. 6th St., So. Boston, Mass. Telef. AN 8-1992, ir per juos gauti informaciją kaip pasiekti stovyklą.

Be to, Bostono geležinkelio stoties ir Bostono aerodromo informacijų centruose galima gauti patarimų, kaip pasiekti Camp Child.

Arčiau stovyklos bostoniškiai, vadovaujami sk. K. Nenorto, pasiruošę padėstyti ženklų-rodyklių.

Kelionėje:

Rūpintis, kad nepasimes-tų kas vykstančiųjų. Žiūrėti, kad visų ir visi daiktai būtų, kur reikia.

Alkanus pavaldinti, trokštančius pagirdyti, o nusivariusius pavaduoti ir pastiprinti.

O labiausiai atsiminti ir kitiems saviesiems priminti, kad keliauja skautai — ir dar lietuviai! Taigi, dėmesio iš-orei, pagarbos aplinkai, kad geru žodžiu minėtų.

Priminimas:

Anksčiau buvo skelbiama, ką turi atsigabenti vienetai ir paskirti stovyklautojai.

Numatoma kelios iškil-mės stovykloje. Todėl būtų gera, kad joms vienetai tu-

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti Dirvą

rėtų vėliavų, skiltys gairelių, o visi stovyklautojai-jos tada ne tik apsirengtų tvarkinga uniforma, bet ir bet kada apdovanoti dėvėtų savo garbės ženklus, ordinus, žymenis ir pan. Taigi, juos reikia turėti.

JS negalima turėti:

a) jokių alkoholinių gėrimų, nei jų atsigabenti nei jų gerti.

b) jokių ginklų ar šaunamųjų įtaisų.

c) jokios sprogtamosios ar lengvai užsidegančiosios medžiagos.

d) jokių "raketų", ar p.

e) jokių gyvulių, žvėrių, paukščių ar pan.

Iš viso prašome neturėti nieko, kas sudarytų kokią pavojaus asmenų, įrengimų, vietovės ar daiktų atžvilgiu.

Prašoma įsidėmėti:

1. Stovykloje ugnį kuria tik vadovybės leisti asmenys ir griežtai nustatytoje vietoje ir pagal atitinkamą tvarką. Tas pats ir apylinkėse. Visada labai atsargiai su ugnimi!

2. Maudomasi ir plaukiuojama nustatytoje vietoje, nustatytu laiku ir atitinkama tvarka. Niekas negali maudytis ar plaukioti kitain.

Ežere praustis galima su

savo pastovyklės vadovų leidimu, jei tai daroma ne tam skirtu laiku.

3. Iš stovyklinių rajono išeinama su savo tiesioginių vadovų leidimu, bent žinia.

Iš pastovyklės išeinama, rastovyklės vadovybės nustatyta tvarka ir tiesioginiams vadovams leidus.

Iš stovyklos išeiti ar išvažiuoti reikia raštiško leidimo, leidžiamojo raštelio, atitinkamo komendanto išduodamo.

4 Stovykla iš viso ir pastovyklės lankomos nustatytomis valandomis.

Svečiai nestovyklautojai ir lankvmo valandomis turi būti įsiregistravę, kad atvyko į stovyklą. Tą reikalą tvarko JS komendantas.

5. Automobiliai statomi tam tikrose vietose.

Automobiliuose nakvoti neleidžiama.

Automobilių savininkai patys atsako už savo automobilius.

Asmeninė drausmė:

Stovyklinis gyvenimas įdomus, naudingas ir stovykla tikslą pasiekia, kai kiekvienas įveda savo dalį ir moka, prisitaikdamas, drausmingai laikytis kitų tarpe ir bendradarbiauti.

Nedrausmingų, netvarkingų ir geru skautų organizacijos vardu nesirūpinančių asmenų į stovyklą

neimti. Vienetų ir vietovių vadovai tiesiogiai už tokius atsakingi.

Vietovių, stov. rajonų bei pastovyklės vadovai atsako už savo stovyklautojų gerovę, saugumą, tvarką ir gyvenimą. Kiekvienas prašomas nuoširdžiai bendradar-

biauti ir padėti jiems.

Visiems vadovams ir vadovėms rūpi, kad stovykla pasisektų; kad ji būtų skautiška ir lietuviška.

Visi vadovai-vės iš savo pusės viską darys, kad taip būtų.

EAST CLEVELAND—13515 EUCLID AT SUPERIOR

SAVINGS
EARN

4 1/2 %

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL 2:30 P. M.

SUPERIOR
SAVINGS

HOME AND REMODELING
LOANS

IN TOWN OFFICE—6712 SUPERIOR AT E. 68TH

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAGLE STAMPS ADD TO YOUR SAVINGS AT MAY'S!

MAY'S

DOWNTOWN
ON THE HEIGHTS
PARKTOWN
SOUTHGATE

BASEMENTS

RUGPIŪČIO BALTASIS IŠPARDAVIMAS!

Steven's MOHAWK "Rose Charm"

Spausdintos medvilnės
perkelio paklodės

72"x108"
spausdintais
kraštais
ar ištisai

2.59

81"x108"
spausdintais
kraštais
ar ištisai

2.99

Kainavo 3.49

Kainavo 4.49

42x38" ištisai spausdintos pagalvės 99 c. viena

Paprastosios paklodės turi spausdintus kraštus pastelėse — ružavai, geltonai ir mėlynai. Pritaikomosios paklodės spausdintos ištisai — mėlynai, ružavai, geltonai ant balto pagrindo. Liuksusiniai perkėliai už kainą, kurią mokėdavote už paprastas medvilnės muslino paklodes. Sandėliuokite jau dabar taip taupydami!

Primami užsakymai paštu ir telefonu... CH 1-3070

HOTEL NIDA CORP.

SEVENTH & PARK AVENUES ASBURY PARK, N. J.
PRospect 4-7788

Išvairiais metų laikotarpiais malonu visad atsilankyti gražiajame Asbury Parke prie Atlanto ir pailsėti apskritus metus veikiančiame viešbutyje "Nida" 7-tos ir Park Ave. kampe. Tel. PR 4-7788. Švarūs kambariai, pigūs ir skanus maistas.

Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusu.

Savininkai P. C. Mačiuliai.

GARSŪS STEVEN'S "MOHAWK" IŠSITEMPIANČIAIS KAMPAIS

Pritaikomos paklodės

MEDVILNĖS MUSLINO

Pasirinkimas
72x108 ar
pritaikomis
apaciomis
viengubai lovai
Kainavo 2.49

1.89

Pritaikomu viršu viengubai
lovai 1.99
Pritaikoma apacia
dvigubai lovai 2.09
Pritaikomu viršum
dvigubai lovai 2.19
90x108" 2.49
45x36" pagalvės 59 c. viena
42x36" pagalvės 49 c. viena

MEDVILNĖS PERKELIO

Pasirinkimas
72x108 ar
pritaikomis
apaciomis
viengubai ar
Foam matracio
viengubai lovai
Kainavo 2.99

2.59

Pritaikomu viršu
viengubai lovai 2.79
Pritaikoma apacia
dvigubai lovai 2.99
Pritaikomu viršu
dvigubai lovai 2.99
72x120 paprasta 2.99
90x108 paprasta 3.49
90x120 paprasta 3.99

Steven's Mohawk ilgai išlaiką, baltos medvilnės muslino ir šukuoto perkelio paklodės už tokią kainą, kurios negalite praleisti! Tai garsiosios paklodės, kurios išlaiko savo formoje nežiūrint pakartotinių skalbimų. Pirkite dabar ir taupykite!

Primami užsakymai paštu ir telefonu... CH 1-3070

BASMENT DOMESTICS DEPARTMENT, THE MAY COMPANY, DOWNTOWN AND BRANCHES

ALL 4 CORNERS
S-T-R-E-T-C-H

• Povilas P. Dargis, SLA prezidentas, lydimas Carter viešbučių prekybinio skyriaus vedėjo Jim Sabrey, lankėsi Dirvos redakcijoje, susipažino su darbu Vilties spaustuvėje ir redakcijoje.

Svečių vizito metu dalyvavo ir Vilties draugijos pirmininkas dr. Vl. Ramanauskas.

SLA prezidentas p. Povilas P. Dargis ta proga pastebėjo, kad lietuvių veikloje labai dažnai susiduriama su reikiamų patalpų stoka ir tampresni ryšiai su viešbučių koncernų vadovybe sudaro sąlygas daugeliui pasitaikančioms kliūtims nugalėti.

Tiek p. P. Dargis, tiek ir p. J. Sabrey parodė didelį susidomėjimą, kad ir mažos, bet pajėgios Vilties įmonės veikla ir darbai, kuriuos smulkiau išaiškino spaustuvės vedėjas J. P. Palukaitis.

Su SLA prezidentu p. Povilu P. Dargiu dar kartą buvo pasikalbėta ir pasitarta tiek SLA tiek bendrai lietuviškosios veiklos klausimais.

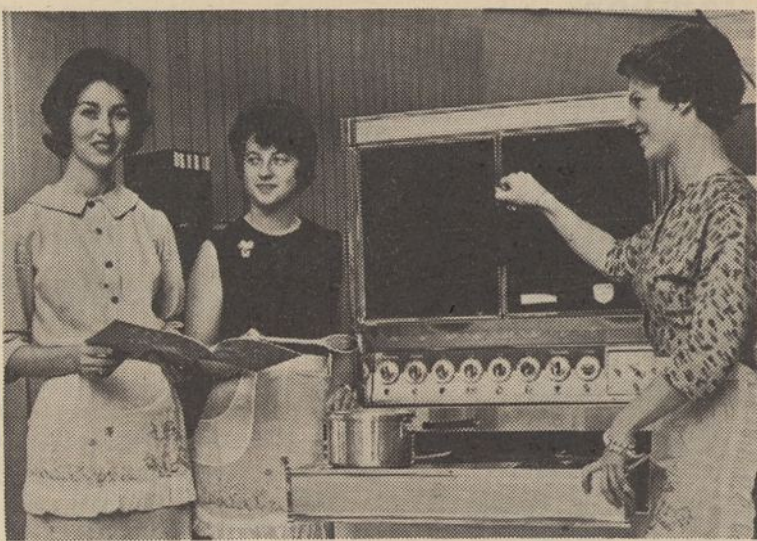
Vizitas buvo visapusiškai naudingas, žvelgiant iš lietuviškų organizacijų tolimo ir gilesnio bendradarbiavimo taško.

• Juozas Leimonas, iš Chicagos, lankydamas pažįstamus ir bičiulius Clevelande, atsilankė Dirvos redakcijoje, susipažino su esame padėtim ir spaustuvės įrengimais.

J. Leimonas yra Vilties draugijos dvigubas šimtininkas ir Dirvos rėmėjas.

PRAŠOME DĖMESIO!

Clevelando lietuvės yra prašomos atkreipti dėmesį į Sears Roebuck bendrovės skelbimą šiame Dirvos numeryje. Nors ten ir prašoma pristatyti valgių receptus, kad laimėjus sau vertingą dovaną, bet kartu įsidėmėkite, kad kuo daugiau bus pristatyta lietuviškų valgių receptų (kad ir išrašytų iš knygos), tuo daugiau bus galimybių, kad toji bendrovė reikšis dažnesniais skelbimais Dirvoje. Taigi, tuo pačiu, paremsite

illuminating Company namų ruošos vadovės tikrina valgių receptus ir Sears' Kenmore elektrinį pečių, ruošiantis "tarptautinei džiaugsmo šventei", kuri įvyks Sears krautuvėse rugpiūčio 15-16-17-19 ir 20 d.

Jūsų mėgiamiausias lietuviškų valgių receptas gali laimėti gražias dovanas, kaip kad skelbiama Sears skelbime. Jame išvardintos ir receptų išeikimo sąlygos ir adresai Sears krautuvių, kuriose juos galite išeikti.

Be to, turite būti įsiregistravusi, kad galėtumėte dalyvauti laimėjimuose.

Galite išeikti ir daugiau nei vieną receptą, tačiau ant atskirų lapų.

12 įdomiausių receptų bus įjungta į receptų knygutę, kurią Sears krautuvės Clevelande platins kitą mėnesį.

ir savąjį laikraštį.

Visos sąlygos nurodytos skelbime. Receptus išeikite parašytus angliskai. Svarbu tik — nurodytomis skelbime dienomis atsilankyti į bet kurią nurodytą Sears Roebuck krautuvių ir dalyvaukite konkurse!

• Iškilmingas Clevelando Vasaros Orkestro koncertų sezono uždarymas įvyks šeštadienį, rugpiūčio 17 d., 8:30 val. vakare, Public Auditorium salėje. Programoje pasirodys iškiliosios Clevelando žvaigždės — pianistė Eunice Podis ir smuikininkas Ernest Kardos.

Dirigentas Louis Lane su orkestru patieks įžymiausių koncertų programų kūrinius, jų tarpe: preliudą iš Wagnerio operos "Lohengrin", du Brahmsio Vengrų šokius, vengrų rapsodiją No. 2, Liszto, "Šokių Ritmus" — Rieggerio ir eilę kitų.

• Society National Bank Clevelande pirmą kartą bankų istorijoje atidarė judomąjį banko skyrių — trileriję. Kad patenkinti

Tų receptų autorė gaus dovanų puikų elektrinį kavavirdulį.

Receptas gali liesti nuo sriubos iki deserto ir nebūtinai turi būti valgis, kurį pati gaminate. Tai gali būti receptas, kurį naudojate bet kuria proga.

illuminating Company namų ruošos ekonomistės Sears krautuvėse gamins parinktus valgius tos šventės proga ir dalins nemokamas pasaulines valgių receptų knygas. Nepraleiskite progos įsigyti, atnešusios savo receptus.

Austin, Higbee ir Halle bendrovių tarnautojų bankinius reikalavimus, Sevanance prekybos centre laikinai pastatytas traileris, specialiai įrengtas bankinėms operacijoms atlikti. Skyrui vadovauja Gordon J. Artress. Judomasis banko skyrius yra laikinas, kol to prekybos centro vietovėje bus įrengtas pastovus Society National Bank skyrius.

Tautinių šokių šokėjų pobūvis

Vysk. M. Valančiaus liutuanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, susidedanti iš 28 šokėjų, praėjusio sezono metu labai aktyviai reikėsi. Ją matėme televizijoje ir įvairiuose rengimuose bei pilnu sąstatu tautinėj šokių šventėj Chicagoje, iš kur visi parsivežė geriausius įspūdžius ir gilią lietuvišką patrijotinę nuotaiką.

Pasidalinti šiais gražiais įspūdžiais, šokėjai ir dalis jų tėvėlių buvo susirinkę pas vadovę Ingridą Stasaitę, kur kartu atšventė dvi-

JŪSŲ MĖGIAMAS LIETUVIŠKO VALGIO RECEPTAS GALI LAIMĖTI

\$150 VERTĖS ELEKTRINĮ DŽIOVINTUVĄ, PEČIŲ ar ELEKTRINĮ ŠALDYTUVĄ

Sears "Tarptautinėje džiaugsmo šventėje"

Rugpiūčio 15' 16, 17, 19 ir 20

Parašykite ranka ar mašinėlė lietuviškai ar angliškai jūsų mėgiamiausią lietuviškų valgių receptą. Būtina pasirašyti pavardę, adresą ir telefono numerį. Po to, rugpiūčio 15, 16, 17, 19 ar 20 dienomis atnešti tą receptą į "tarptautinę valgių gamybos parodą" vienoje iš šių Sear's krautuvių:

- East 85th Street and Carnegie
- West 110th Street and Lorain
- Libby and Northfield Roads

Ir užsitikrinkite, kad būtumėte užsiregistravęs laimėjimui \$150 vertės elektriniam džiovintuvui, elektriniam pečiui ar elektriniam šaldytuvui.

Iškeik 12 įdomiausių receptų, kiekvienas atskirai bus apdovanotas West Bend automatinio Fiesta kavavirduliu, įkainuotu už \$8.95.

Iškeik receptus taip pat gaus nemokamą pasaulinę valgių gamybos knygą.

Taigi, rašykite jūsų receptus jau dabar. Penkios minutės jūsų laiko gali laimėti vieną ar daugiau tų laimėjimų.

"Satisfaction guaranteed or your money back" SEARS

Laimėtojų pavardės bus skelbiamos visose Sears krautuvėse

Rugpiūčio 9 d. Carter viešbutyje Clevelande įvyko jaukus susipažinimo pobūvis, surengtas Carter viešbučių vadovybės SLA prezidento Povilo P. Dargio atsilankymo proga. Tų viešbučių vadovybė, ypatingai iš Chicagos atvykęs vedėjas Frank A. Bartilotta, parodė gyvą susidomėjimą lietuvių veikla, jų judrumu ir iš savo pusės pažadėjo visokeriopą paramą bet kuriam mieste susidūrus su viešbučių salių, patalpų ir kt. reikalais kongresų, suvažiavimų ir nakvynių klausimus išspręsti glaudaus ryšio ir bendradarbiavimo dvasioje. Pobūvyje dalyvavo visa eilė vietos SLA veikėjų, o taip pat ir kitų lietuvių organizacijų vadovai ir atstovai.

J. Garlos nuotrauka

ALFONSAS BALIŪNAS, Vyskupo Valančiaus tautinių šokių grupės akordeonistas.

jų šokėjų V. Puškoriaus ir L. Stempuzio gimtadienius. Visi labai geroj nuotaikoje besivaikindami praleido ketelą valandų. Tėvėlių vardu jautrų žodį jauniesiems tarė mokytoja Balašaitienė, pabrėždama mūsų gražių tradicijų tęsimą, kurios padės mūsų jaunimui išlikti lietuviams. Šokėjų tėvai per p. Balašaitienę pareiškė grupės vadovei I. Stasaiti padėką už vadovavimą ir įteikė dovanų lietuvišką koplytėlę.

Padėką taip pat buvo pareiškė ir A. Baliūnui už nuoširdų bendradarbiavimą, grojant akordeonu laike reperičių.

• Reikalingas pastato prižiūrėtojas, vidutinio amžiaus šeima, pageldaujama be vaikų. Atlyginama 5 kamb. butu su visais patogumais ir 80 dol. į mėnesį. Kreiptis į Mr. M. A. Schneider ME 1-2345.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

East Cleveland

8 kamb. 1 šeimos namas netoli Euclid Ave. 1½ vonios, kilimai, ekstra kamb., 3 aukšte, garažas. 60x145 sklypas. \$13,500. Įmokėjimas \$500.00.

Šv. Jurgio parapijoje

6 kamb., 2 vonios, erdvus rūsys, nauji variniai vandens vamzdžiai, nauji elektros laidai, naujas gaso pečius. Aluminijaus dvigubi langai, garažas. Atskiras įėjimas į 2 aukštą. Tinka vienai šeimai arba dviem. \$12,200.

8 kamb. atnaujintas ir sumodernintas. 2 garažai, geras sklypas. Bonna Ave., slovenų rajone. Prašo — \$13,900.

2 šeimų, 6-6, po 3 miegamus, 2 nauji gazo pečiai, reikia remonto. Nėra garažo. \$11,500.

2 šeimų, 5-7, gerame stovyje, 2 gazo pečiai, 2 garažai. Netoli šv. Jurgio parapijos. \$13,700.

2 šeimų, 6-4, gazo šildymas, 2 garažai. \$12,500.

2 šeimų, 5-6, 2 gazo pečiai, 3 garažai, \$9,800.

Investavimui

4 šeimų — \$10,800.

6 šeimų, 4-4-4-4-4; pajamos 300 dol. į mėnesį. Nedidelis įmokėjimas. \$23,500.

3 šeimų ir 3 ekstra kamb. \$7,800.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė ir John Lorenz 13229 Superior Ave.

UL 1-6666

• Ieškoma moteris, vyresnio amžiaus pensininkė, sutinkanti gyventi šeimoje ir prižiūrėti vaikus. Maloni šeimos aplinka — geriausias atlyginimas. Tel. SH 1-6835. (93, 94)

• Savininkas parduoda namą — Lake Shore Blvd. ir East 156 gt. rajone. 2½ aukšto, 4 miegamieji, vienos šeimos. 3 automobilių garažas. Kaina \$16,500. Tel. IV 1-7365. (92, 93)

PARDUODAMA KEPYKLA

East 222 gt., netoli St. Christinos parapijos. Visi įrengimai, įskaitant pečių, maišytuvus, parduamui buffetą. Gera prekybinė vietovė. Kaina \$12,000. Tel. IV 1-1100

STREKAL REALTY

405 E. 200 gt. (92, 93)

IŠNUOMOJAMI GYDYTOJUI IR DANTISTUI KABINETAI

virš Superior Savings and Loan patalpų, East 68 ir Superior gt. kampas.

Teirautis telefonu: HE 1-2497.

PUIKI DOVANA ANGLISKAI SKAITANTIEMS!

Amerikonų spaudoje pagarsėjusi Jurgio Gliados knyga "House upon the sand" (Namai ant smėlio), gaunama ir Dirvoje. Kaina \$3.95.

KAS IR KUR?

• **Argentinos Lietuvių Balsas**, vienas seniausių lietuvių išeivijos laikraščių, šiais metais Buenos Aires mieste švenčia savo 35 metų gyvavimo sukaktį. Laikraštį redaguoja Kastantas Norkus, leidėju yra Pranas Ožinskas. Laikraščio adresas: Jose L. Suarez 5684, Buenos Aires, Argentina. Rugpiūčio 17 d. Argentinos Lietuvių Centre ruošiamos suaktyvinės iškilmės.

• **Korp! Neo-Lithuania** New Yorke metinė šventė įvyks šių metų spalio 27 d. Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave., Brooklyn.

• **Grazina Baliūnaitė**, A. ir dr. O. Baliūnų dukra, šiais metais baigusi biologiją Chicagos universitete, su tėveliais atostogavo Michigane ir Wisconsin valstijose. E. Kučiūnienės papuošta ji modeliuos šį rudenį madų paradoje, rugsėjo 29 d., Jaunimo Centre, Chicagoje.

• **Petras K. Pleskevičius**, veiklus išeivijoje Lietuvos kovų dėl nepriklausomybės savanoris kūrėjas ir karo invalidas, yra atidavęs spaudon savo atsiminimų knygą "Mes nešime laisvę". Dalis šių atsiminimų buvo jau išleista ir jau išpirkta. Bet tai buvo trumpi atsiminimai apie Lietuvos kovas, daugiausia su lenkais. Dabar jis pasiryžo išleisti pilnus atsiminimus, kurie apims kovas su bolševikais, lenkais, bermontininkais, be to jie apims ir jo dalyvavimą antrojo pasaulinio karo kovose. Knyga bus apie 300 puslapių ir kainuos 2 dolerius.

Kas norėtų su autorium susisiekti, jo adresas: Petras K. Pleskevičius, 245 West 5th Street So., Boston 27, Mass.

SANTAROS ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

Santaros šviesos Federacijos suvažiavimas įvyks š. m. rugsėjo 3-8 d.d., Tabor Farmoje, Sodus, Mich. Visi Federacijos nariai, planuoją suvažiavime dalyvauti, turi tuojau užsiregistruoti suvažiavimo rengimo komisijoje pranešdami tikslią atvykimo datą.

Ne Federacijos nariai, norį apsilankyti suvažiavime, prašomi atkreipti dėmesį į praeitais metais priimtą nutarimą, kad šio suvažiavimo metu nebūtų bereikalingų nesusipratimų:

1. Suvažiavimas yra uždaras organizacijos įvykis.
2. Tačiau Federacijos bičiuliai labai nuoširdžiai yra kviečiami dalyvauti suvažiavime, nuotakomis ir tvarka.
3. Kad nepažeidus suvažiavimo pagrindinių tikslų ne Federacijos nariai, norintieji jame dalyvauti, prašomi kreiptis į suvažiavimo rengimo komisiją ir gauti asmeninius kvietimus. Neturintieji kvietimų asmenys suvažiavime dalyvauti negalės.

Suvažiavimo rengimo komisijos adresas: Valdas Adamkavičius, Tabor Farm, Sodus, Mich., tad visais suvažiavimo reikalais prašome kreiptis tuo adresu.

BOLIVIJOS VYRIAUSYBĖ RUOŠIA DAIL. JONO RIMŠOS DARBŲ PARODĄ WASHINGTONE

Dail. Jono Rimšos kaip menininko vardas Pietų Amerikoje stovi pirmoje vietoje. Svarbiausia, kad tuo pačiu jis kelia ir lietuvių vardą.

Šiais metais, po pasisekusių parodų Buenos Aires ir

Sveikinimas iš Jambore

Lietuvių skautų reprezentacinė skiltis Atėnuose prie Akropolio. Sėdi iš kairės: A. Vitkus, A. Starukas, P. Vegneris, D. Steponėnas, E. Mišinskas. Stovi: vieneto vadovas V. Lenertas, Br. ryta iš trijų Anglijos rajono ir septynių Vokietijos gyvenančių lietuvių skautų.

Karatono laukai, 1963-8-7d. XI-ta Jambore

Nuoširdūs broliški sveikinimai Jums iš XI-tos Jamborės Reprezentuojame Lietuvos spalvas visomis išgalėmis. Turėjome labai gerų pasisekimų Talent-6 Ramoje, o taip pat sporte! XI-tos Jamborės palapinių mieste stovyklauja, reprezentuoja savo tautas, 14000 skautų iš 91 valstybių jų tarpe 10 lietuvių skautų; su mumis vyr. s. E. Vilkas bei ps. Br. Zinkus.

Su nuoširdžiais sveikinimais XI-tos Jamborės reprezentacinė skiltis Vis būdime! *ps. V. Lenertas* *ps. A. Starukas* *ps. P. Vegneris* *ps. D. Steponėnas* *ps. E. Mišinskas* *ps. V. Lenertas* *ps. Br. Zinkus*

CHICAGO

Naujas lietuvių židinys

Vienas po kito mūsų skautai akademikai sukuria pavyzdines lietuvių šeimas.

Rugpiūčio mėn. 10 d. Dania Draugelytė ir inž. magistras Rimas Palčiauskas, einas atsakomingas pareigas Argo kompanijoje, sukurė šeimą. Gražios vestuvinės vaišės, kuriose daugumą sudarė akademikai ir šiaip labai graži rinktinė lietuvių publika, įvyko Balio Pakšto salėje, kurio vedamas orkestras, su solistu Jančiu, šokdino, labai malonioje nuotaikoje, vaišių dalyviams.

Rugpiūčio mėn. 11 d. vestuvinės vaišės buvo tęsimos jaunojo tėvelių gražuose nuosavose namuose, Cicerijoje.

Jaunieji išskrido į Floridą, o iš ten į mažytę salę...

Bus puikus vakaras

Atsivežtomis iš Lietuvos tradicijomis, buvę Lietuvos policininkai čia susiorganizavę į Krivulės klubą, bendradarbiaudami su skautų Mindaugo draugove, švenčia Angelų Sargų šventę.

Šventės išvakarėse, metinis kultūrinis rengimas, kuriam vadovauja teisių daktaras paskautininkas Zenonas Ašoklis ir kuriame programą atliks Viktorijos

Remeikytės vadovauja m. tautinių šokių grupė Žilvitis ir Cicero skautai, įvyks šeštadienį — rugsėjo mėn. 28 d., 8 val. vak., parapijos salėje, 1500 So. 49 Court. Po programos prie puikios orkestro šokiai ir skautų mamų puikiai paruoštos vaišės.

Šio parengimo pelnas eina skautų vasaros stovykloms paremti. Iš pereinamųjų metų vakaro likučio buvo šiemet išmokėta vykstantiems Mindaugo draugovės skautams stovyklauti į Rako ūkį \$140 ir į jubiliejinę stovyklą — 16 skautų, \$465. **Stepas Paulauskas**

Mylėsi Lietuvą iš tolo...

LB Chicagos apygardos valdybos išleista II-sios JAV-ų ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės rinktinė, plokštelės pavidale "Mylėsi Lietuvą iš tolo" jau pasirodė prekybos rinkoje.

Plokštelėje yra 15 giesmių ir dainų: Lietuvos Himnas, J. Dambrausko Malda Už Tėvynę, Vl. Jakubėno Tremtinių Ir Išvežtųjų giesmė ir kompozitorių: J. Žilevičiaus, St. Šimkaus, K. V. Banaičio, M. Petrausko, A. Vanagaičio, B. Budriūno, J. Gaidelio, M. Bernards, SSC., J. Bertulio, B. Jonušo ir J. Zdaniaus komponuotos dainos.

Plokštelė yra ilgo grojimo ir savo turiniu primena

II-ia Dainų šventę.

Plokštelė yra įpakuota į du atskirus vokus: vidinis vokas su atspausdintu II-sios Dainų Šventės nuotraukų montazu, išorinis kietas vokas su dviejų spalvų dailininkės A. Bulotaitės iliustracijomis ir io užpakalinėje pusėje įrašytos plokštelėje esančių dainų pilni tekstai.

Plokštelės "Mylėsi Lietuvą iš tolo" išleidimas praturtina mūsų muzikos lobyną ir palieka gyvą II-sios Šventės prisiminimą.

GINTARO VASARVIE- TĖJE, Union Pier, Michigane, ant pat Michigano ežero kranto galite ramiai praleisti savo vasaros atostogas puikiam didelių medžių parke, supančiame teniso, krepšinio ir vaikų žaidimo aikštes.

Vasaroti galima su pilnu išlaikymu; duodamas sveikas, šviežias lietuviškas maistas, arba išsinuomoti naujus modernius vasarnamus esančius prie pat paplūdimio ir patiems gamintis maistą. Taip pat galima gauti atskirus kambarius ir naudotis virtuve.

Dėl informacijų rašyti: Gintaras Resort, P. O. Box 74, Union Pier, Mich. arba skambinti Lakeside 8155.

Sav. Viktorija ir Algirdas Karaičiai

ILGO GROJIMO PLOKŠTELĖ.

MYLĖSI LIETUVĄ IŠ TOLO

II-sios DAINŲ ŠVENTĖS RINKTINĖ.

Stereo — \$5.00. Monaural — \$4.00.

Chicagoje galima įsigyti: Marginiuose, Teroroje, Dainoje ir Karvelio, B. Brazdžionio bei J. Gradinsko prekyboje. Taip pat galima gauti per Lietuvių Bendruomenės institucijas Chicagoje.

Clevelande gaunama: Baltic Trading House, 6905 Superior Ave.

Užsakymai iš kitų vietovių priimami adresu: K. Kasakaitis, 4719 So. Maplewood Ave., Chicago, Illinois, 60632.

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS, KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO PRIVATAUS PLIAŽO, PUŠŲ PAVESYJE GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖJE

JANSONŲ VILOJE

"AUDRONĖ"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass. Tel. (Area 617) 428-8425

- Graži vila ir erdvūs kambariai.
- Privatus 2 akrų pušynas — parkas.
- Šiltos Golfštromo srovės atviros jūros pliažas vos 7 min. pečioms.
- Rami aplinkuma — daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Geras ir sveikas lietuviškas maistas ir malonus pataravimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO MĖN. 15 D. IKI RUGSĖJO 15 D.

Lietuviai savininkai **Dr. Eduardas ir Marija Jansonai** visus maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas.

NIJOLĖ VENGRIENĖ žada dalyvauti rugsėjo 29 d. Jaunimo Centre Chicagoje ruošiamoje madų parodoje, ark. J. Matulaičio senelių namų statybai paremti. **A. Vengrio nuotrauka**

Pinky

